

FREDERIKSBERG
KOMMUNE

PROGRAM FOR OMRÅDEFORNYElsen **NORDENS KVARTER**

MARTS 2025

FORORD

Frederiksberg Kommune ønsker med en femårig områdefornyelsesindsats at samle kvarterets kræfter om et fælles løft af området omkring Nordens Plads. Indsatsen har fået navnet Områdefornyelsen Nordens Kvarter og skal give et helhedsorienteret løft - socialt, fysisk og kulturelt.

Områdefornyelsen skal styrke en udvikling af et mere grønt, bymæssigt og sammenhængende kvarter, Nordens Kvarter. Målet er at skabe et mere attraktivt kvarter med et rigt hverdagsliv, bedre forbindelser, flere fællesskaber og sin egen stærke identitet. Det skal ske ved at bygge videre på og styrke den mangfoldighed der er i kvarteret, til glæde for både lokale og de mange der besøger kvarteret.

Dette program har til formål at sætte retningen for Områdefornyelsen Nordens Kvarter. Det er udarbejdet på baggrund af en række analyser samt bred inddragelse af borgere, besøgende og aktører i kvarteret. I programmet præsenteres først proces og status for kvarteret. Dernæst vision, indsatser og tiltag for fremtidens Nordens Kvarter, og til slut proces og rammer, inkl. organisering, tid og økonomi.

Programmet bygger videre på politisk vedtagne mål i planer og strategier for Frederiksberg, der også præsenteres i kapitlet om Nordens Kvarter i dag.

Udarbejdet af BARK Rådgivning for
Frederiksberg Kommune 2024.

Alle fotos er taget af BARK Rådgivning, medmindre andet er angivet.

F R E D E R I K S B E R G
K O M M U N E

INDHOLD

4	Introduktion - Områdefornyelsen Nordens Kvarter
5	<i>Områdeafgrænsning Nordens Kvarter</i>
6	<i>Sammen skaber vi udviklingen</i>
8	Nordens Kvarter i dag - en mangfoldig destination
9	<i>Et særligt sted</i>
10	<i>Kvarterets historie</i>
12	<i>Et blandet kvarter</i>
14	<i>Udviklingspotentiale</i>
16	<i>Sammenhæng til politiske mål</i>
18	Fremtidens Nordens Kvarter - vision, temaer og indsatser
19	<i>Vision</i>
20	<i>Temaer og indsatser</i>
22	<i>Tema 1 - Kickstart Nordens Plads - kvarterets hjerte</i>
24	<i>Tema 2 - Skab bedre forbindelser</i>
26	<i>Tema 3 - Dyrk mere bynatur</i>
28	<i>Tema 4 - Skab mangfoldige mødesteder</i>
30	<i>Tema 5 - Styrk aktiviteter og fællesskaber</i>
32	Proces og rammer for områdefornyelsen
33	<i>Organisering</i>
34	<i>Introduktion til budget og tidsplan</i>
36	<i>Budget</i>
37	<i>Tidsplan</i>
38	<i>Investeringer - et områdeløft i gang</i>

Nordens Have på Nordens Plads
Nordens Have er en byhave med plantekasser, bier, fuglekasser, insekthoteller og fokus på fællesskab og grønt.

INTRODUKTION

OMRÅDEFORNYELSEN NORDENS KVARTER

Generationernes By med plejhjem og klublokale for Frederiksberg Boldklub har en vision om at være et naturligt og aktivt mødested i kvarteret. Et nyt idrætstov og en aktivitetssti skaber gode forhold for de bløde trafikanter, og inviterer til ophold og leg.

OMRÅDE- AFGRÆNSNING NORDENS KVARTER

Mange kender, bruger og holder af de lokale destinationer i det område, vi samlet kalder 'Nordens Kvarter'. Området strækker sig fra kommunegrænsen mod vest og syd, til boligområdet Søndermarken, Afdeling 89 og Delehusene øst for jernbanen. Nord for Roskildevej er idræt, Ingeborggården, boliger og skoler. Centralt i kvarteret ligger Nordens Plads, Domus Vista, skole, indkøb, kultur og Betty Nansens Plads.

I dag opleves kvarteret fragmenteret, opdelt af trafikale barrierer og uden en sammenhængende identitet. Områdefornyelsen skal styrke udviklingen af et mere sammenhængende og attraktivt kvarter.

Der er stor, lokal efterspørgsel efter mere bynatur, flere og bedre muligheder for mere kultur, og mere bevægelsesfremmende idrætsliv og rekreativt byliv. Nordens Plads er i kommuneplanen udpeget til byudviklingsområde med mulighed for opførelsen af nybyggeri. Det giver nye muligheder for kvarteret, hvor der allerede er fornyelse i gang og større projekter er planlagt.

Områdefornyelsen skal give ekstra værdi til de investeringer, der allerede er planlagt i området, hvad enten der er tale om renoveringer af skoler, boligområder eller klimaprojekter.

SAMMEN SKABER VI UDVIKLINGEN

Programmet for Områdefornyelsen Nordens Kvarter er resultatet af en omfattende inddragelsesproces.

Her er engagerede borgere, foreninger, erhvervsliv, lokale aktører og institutioner i løbet af foråret, sommeren og efteråret 2024 blevet hørt og inddraget på forskellig vis. De har fra forskellige perspektiver bidraget med at afdække muligheder og udfordringer, og udviklet temaer og indsatser, som kan gøre Nordens Kvarter til et endnu bedre sted at bo og leve.

Til højre ses de aktiviteter, der ligger til grund for programmet.

I områdefornyelsen 2025-2029 inddrages borgere og aktører i udviklingen, for at skabe ejerskab og kvalificere løsningerne. Det kan være hverdagseksperter, super-skateren, bygningsejeren, de service- og erhvervsdrivende eller kvarterets mange institutioner og foreninger.

Borgermøde med dialog og indledende kortlægning af temaer for den kommende områdefornyelse.

- 170 deltagere
- Spørgekort om hvad der er vigtigt at bevare, tilføje, ændre eller fjerne i området omkring Nordens Plads
- Borgermødet resulterede i en identificering af 11 mulige temaer for en fremtidig områdefornyelse

Dialog og Vox Pops på hverdags- og weekendlokationer i kvarteret, hvor børn, unge og voksne forbipasserende udpegede de vigtigste temaer for den kommende udvikling: hvordan de bruger byen, hvor de kan lide at komme, og hvad de synes mangler eller kan forbedres.

- Offentligt dialogarrangement med spørgekort der prioriterer de 11 temaer fra borgermødet
- Samtaler ude i kvarteret med lokale borgere omkring vigtige temaer på fem udvalgte lokationer. I alt 157 besvarelser

Stedsanalyse og databearbejdning med observationer af bevægelser og ophold i kvarterets byrum. Kortlægning og rumlig analyse af særlige kvaliteter, forbindelser og funktioner samlet i en stedsanalyse. Databearbejdning af nøgletal for kvarteret.

- Besigtigelsestur med Frederiksberg Kommune
- Bylivsregistreringer: Opholds- og flowregistreringer (cyklister og fodgængere) på udvalgte lokationer i kvarteret en hverdag og en lørdag i sensommeren 2024
- Analyse af socioøkonomisk data for kvarteret og Frederiksberg

Kvartergruppens kvalificering og dialog med Frederiksberg Kommune.

- Kvalificering af de væsentligste potentialer og udfordringer i kvarteret
- Igangværende og kommende investeringer i området
- Et tværgående blik på den fælles vision og mulige synergier

Borgermøde med dialog og indledende kortlægning, marts 2024

Foto: Frederiksberg Kommune

Kvartergruppemøde med kvalificering af programudkast, oktober 2024

Dialog og Vox Pop på hverdagsdestinationer, september 2024
 Øverst: til åbningsfest for Kaffe Karma
 Nederst: ved Meny en lørdag formiddag

Åbent kontor med dialog og offentlig kommentering af programudkast, november 2024

NORDENS KVARTER I DAG

EN MANGFOLDIG DESTINATION

Helge Rodes Allé i Nordens Kvarter

En typisk lokal vej i kvarteret med fortove og parkerede biler, men uden cykelsti. Helge Rodes Allé ender blindt ved Nordens Have på Nordens Plads. Vejen anvendes som skolevej til Nordens Skole og af cyklister, der kommer fra Den Grønne Sti, som skal til Medborgercenteret, Betty Nansens Plads eller Domus Vista.

ET SÆRLIGT STED

Nordens Kvarter er kendetegnet ved at være et sammensat område med overvejende modernistisk arkitektur (Domus Vista og Søndermarkens Punkthuse), lys og luft mellem husene, og store, sammenhængende, bilfrie boligområder.

Offentlige funktioner som skoler og idrætsfaciliteter er tænkt ind fra starten, men er også løbende blevet opdateret for at imødekomme nye behov. Det gælder f.eks. Generationernes Frederiksberg, der rummer faciliteter til både seniorer og brugere af boldklubben. Her adskilles funktioner og målgrupper ikke, som man gjorde i 1960'erne og 70'erne. I hele kvarteret er der en stor koncentration af skoler, idrætsstilbud, plejehjem og seniorboliger. Indkøb, café og kultur er samlet omkring kvarterets vartegn Domus Vista og Nordens Plads. Disse udgør et naturligt centrum i kvarteret, og har status som bydelscenter, men ikke helt de kvaliteter, som efterspørges i dag.

På sydsiden af Domus Vista er Betty Nansens Plads for nyligt blevet indviet med multirum og kaffebar som samlingspunkter. Det udgør nu et byrum, der ligger i læ for højhusets vinde, og fremhæves af adskillige for sine kvaliteter som mødested med kultur, opholdsmuligheder og kaffe.

Betty Nansens Plads i Nordens Kvarter

Et lokalt samlingssted med plads til mangfoldighed og med stærke aktører, der bidrager til liv i byens rum. Her er plads til kultur, byliv og fællesskab, som det kunne opleves til fejringen af Betty Nansens Plads og KaffeKarmas åbning i september 2024.

KVARTERETS HISTORIE

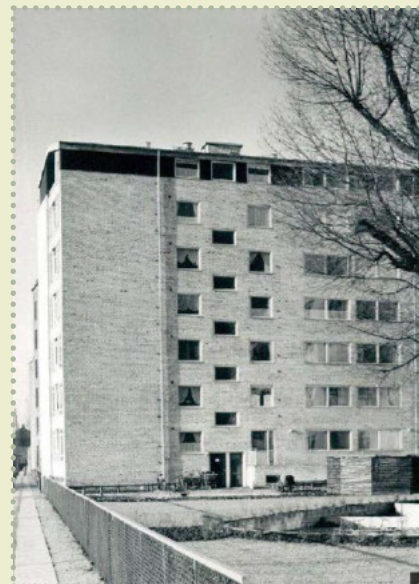
Nordens Kvarter har en særlig sammensat karakter, der er blevet til over tid. Mange af byrummene og bygningerne er tegnet i efterkrigsårene og efter andre idealer end resten af Frederiksberg. De stammer fra en tid, hvor bilen var i fokus og med store mellemrum mellem bygningerne. I dag arbejdes der for at skabe et mere bymæssigt og grønnere kvarter.

Søndermarksskolen er en af de ældre bygninger i Nordens Kvarter, som stadig står i dag. Skolen er opført i 1934 og er tegnet af arkitekt Gustav B. Hagen, far til Ole Hagen, som tegnede Domus Vista.

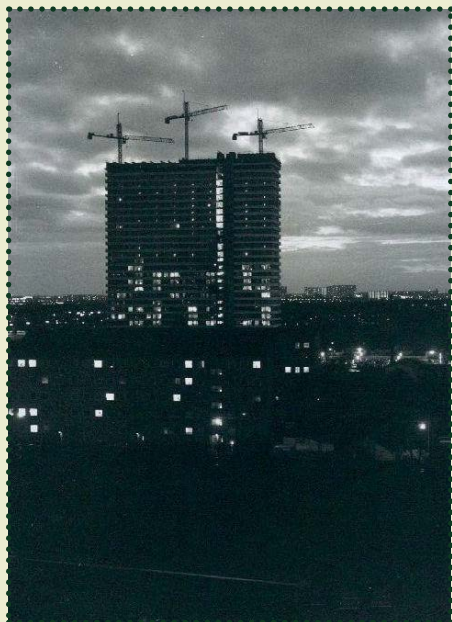
Op til sent i 1950'erne var Nordens Plads udlagt til det Kochske Handelsgartneri. Området var dengang det sidste større byudviklingsområde på Frederiksberg i en periode, hvor befolkningen voksede. Byen udvikler sig hele tiden i takt med nye behov, og i dag omdannes bl.a. Frederiksberg Hospital til nye formål.

I løbet af 1950'erne blev der fortsat bygget mange almene og private boliger i kvarteret. Uppsalahus, Bærumhus og Tavastehus, hvis navne refererer til Frederiksbergs nordiske venskabsbyer, blev bygget nord for Roskildevej.

De almene boliger, **Søndermarkens fem punkthuse**, er opført i 1955 efter et modernistisk forbillede, med inspiration fra den schweiziske arkitekt Le Corbusiers vision for Paris.

Domus Vista blev opført i 1969, og var helt op til 2023 Danmarks højeste beboelsesejendom. Bygningen er planlagt efter samme idealer som punkthusene – som et højt byggeri med masser af friareal omkring.

I 1970'erne blev **Domus Vista Park II** (Terrassehusene) af Ole Hagen og **Domus Vista Park III** (Skellet) af Theo Bjerg og Palle Dyreborg opført vest for tårnet.

Delehusene, opført i 2019, er en almen afdeling med **fokus på fællesskab**. Boligerne er deleboliger, hvor studerende og flygtninge bor sammen og deler køkken og badeværelse.

Fortætning og nye byrum, der imødekommer nutidens behov, er nøgleord for den nuværende udvikling i området. Ved **Betty Nansens Plads** er der etableret et socialt kraftcenter med et aktivt byrum, nyt plejecenter, ungeboliger, medborgercenter og aktive stueetager med sociale aktiviteter, kaffe og kultur.

Ud til boldbanerne i kvarterets nordlige del er **Ingeborggården** ved at blive etableret. Bygningen, og gårdene og byrummene omkring den, huser både plejehjem og Frederiksberg Boldklubs klubhus. Flere af byrummene er åbne for offentligheden.

ET BLANDET KVARTER

Nordens Kvarter er i dag et blandet kvarter med studieboliger og villaer, ældre og studerende. Alle indkomsttyper og flere kulturer er repræsenteret i kvarteret. Hermed bidrager kvarteret til et Frederiksberg for alle aldre og livssituationer. En områdefornyelse bør have fokus på at styrke områdets mangfoldighed, som et væsentligt bidrag til Frederiksberg Kommunes ambition om at skabe en tryk og blandet by for alle. Det gælder både for beboerne i området og de mange andre, der bruger kvarterets mange faciliteter inden for bl.a. kultur og idræt. Når man sammenligner Nordens Kvarter med resten af Frederiksberg, er det et kvarter med lavere husstandsindkomst pr. person og færre i beskæftigelse. Det gør det endnu mere væsentligt at have gode tilbud i nærområdet – både til unge, studerende, mennesker med særlige behov og til de relativt mange ældre.

Behov for inkluderende indsatser

Der er flere, der bor alene i husstanden i Nordens Kvarter (60%) sammenlignet med resten af Frederiksberg (47%). Det understreger behovet for at fokusere på fællesskaber og mødesteder. Indsatserne skal være inkluderende for alle, og skabes i dialog med borgere og aktører, for at skabe brugbare og langtidsholdbare løsninger. Der er allerede i dag et solidt afsæt med mange stærke aktører, fællesskaber og samarbejder.

I Nordens Kvarter er der en markant overvægt af ældre sammenlignet med resten af Frederiksberg. De mange ældre bor blandt andet på kvarterets fem plejehjem og en del seniorboliger. Det gør det både relevant at have særligt fokus på seniorer i løsningerne og samtidig skabe muligheder til andre, som f.eks. børnefamilier. Antallet af børn i kvarteret er lavere end på resten af Frederiksberg, men ligesom på resten af Frederiksberg er det stigende. Derfor vil det i endnu højere grad være relevant at fokusere på børn og unge i udviklingen af Nordens Kvarter.

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik. Alle tal er opgjort pr. 1. januar 2023

*dækker arbejdsløse (2,4%) + udenfor arbejdsstyrken (22%).

Nordens Kvarter

Frederiksberg Kommune

Antal beboere

5.956

104.664

18-64 årige uden for arbejdsmarkedet*

26%

19%

Grundskole som højest fuldførte uddannelse

13%

8%

Husstandsindkomst pr. person i husstanden

318.000

393.000

Enlige uden børn

60%

47%

Børn (0-17)

13%

17%

Ældre (65+)

31%

18%

Nordens Kvarter står i dag i et vadedsted med en identitet, hvor den store skala dominerer, hvad enten det gælder højhuse, parkeringspladser eller Roskildevej, mens der arbejdes succesfuldt i den mindre skala med tiltag som Nordens Have og Betty Nansens Plads. Også i de enkelte boligområder er der små oaser og bygninger i mindre skala.

En række almene boligområder står over for en større omdannelse i de kommende år, Det skaber et godt afsæt for en Områdefornyelse, for at styrke helheden og skabe forbindelser mellem de mange initiativer. Det giver også mulighed for at tage livtag med de større udfordringer i kvarteret, som manglende forbindelser på tværs af Roskildevej og jernbanen. Det skal gøre Nordens Kvarter til et kvarter, i modsætning til i dag, hvor de enkelte dele er afskårne fra hinanden, hvad enten det er manglende cykel- og gangforbindelser eller usammenhængende byrum. Samtidig skal områdefornyelsen forbinde kvarteret, der er en vigtig hverdagsdestination, bedre med resten af byen.

Det er ikke nok med de fysiske forbindelser. I dag findes Nordens Kvarter ikke, og mentalt er det også helt forskellige verdener på den ene og anden side af Roskildevvej og jernbanen. Der er altså behov for at arbejde med kvarters kultur og selvforståelse - både som et samlet kvarter og i de mindre enklaver.

[illegible]

UDVIKLINGSPOTENTIALE

Nordens Kvarter rummer et stort udviklingspotentiale. I dag findes der både en række kvaliteter, som den fremtidige udvikling med fordel kan bygge videre på. Men kvarteret rummer også udfordringer, som den fremtidige udvikling af kvarteret kan være med til at løfte.

KVALITETER OG POTENTIALER

Stærke aktører, mangfoldighed og fællesskaber i hele kvarteret

Klimaprojekter er en anledning til forskønnelse med mere bynatur

Attraktive og bilfri boligområder udgør et stærkt fundament

Høj koncentration af skoler og fritidstilbud til børn og unge

UDFORDRINGER

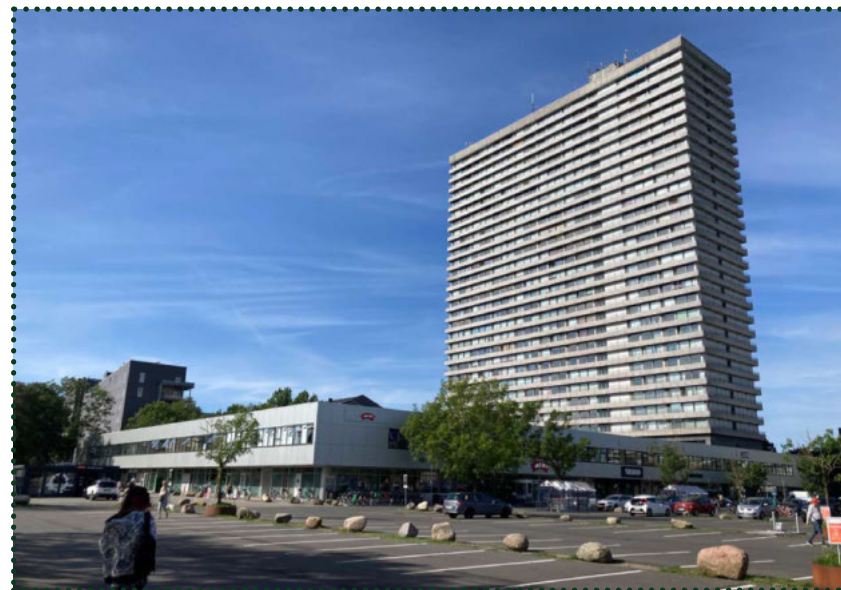
Huller i fodgænger- og cykel-
stinetværket

Utrygge og uklare forbindelser
over Roskildevej

Stærk vind og efterladte cykler mm. gør det svært at være
fodgænger omkring Domus Vista

Nordens Plads er i dag en asfalteret parkeringsplads.
Der efterspørges mere grønt og mere liv netop her

SAMMENHÆNG TIL POLITISKE MÅL

Programmet for Områdefornyelsen Nordens Kvarter står på skuldrene af eksisterende planer, politikker og strategier i Frederiksberg Kommune. Programmet bygger bro mellem de overordnede politiske visioner, vedtagne mål og arbejdsprincipper med den lokale ekspertviden, som er fremkommet i processen. Her følger et udvalg af politikker, strategier og indsatser med en tydelig sammenhæng til Områdefornyelsen Nordens Kvarter.

FREDERIKSBERG BYSTRATEGI

Fokus på bæredygtighed og bynatur, og på at arbejde stedsspecifikt i dialog med borgere og lokale brugere i et helhedsorienteret perspektiv.

MOBILITETSPOLITIK

Fokus på tryk og nem adgang til mobilitet og mere plads til cyklister, fodgængere og byliv. Offentlig transport er miljørigtig og el- og delebiler er attraktive for bilister.

KULTUR- OG FRITIDSPOLITIK

Fokus på at indsatser udvikles med inddragelse af borgere på tværs af generationer, og på at midlertidige byrum giver uventede oplevelser for byens borgere.

STRATEGI FOR BYNATUR OG BIODIVERSITET

Fokus på udvikling i dialog med borgere og aktører, og på at biodiversitet og grønne arealer tænkes ind - selv på få kvadratmeter.

FREMIDENS SKOLE

Fokus på tryk, stærke fællesskaber, medindflydelse og på børnenes perspektiver på skoleliv.

FÆLLES OM FREDERIKSBERG

Fokus på rettidig borgerinddragelse, som skaber synlighed for den lokale udvikling, sætter klare rammer om hvilken indflydelse man har, og giver meningsfuld feedback.

ARKITEKTURPOLITIK

Fokus på at bruge midlertidighed til at fremme mangfoldighed og fællesskab, at styrke ophold og skabe adgang og aktiviteter i byrum og på grønne arealer.

TRÆPOLITIK

Fokus på at bevare træer og understøtte gode naturoplevelser i byen. Træer som er over 25 år beskyttes og der sikres en høj artsdiversitet.

Klimatilpasning

Arbejdet med at fremtidssikre Frederiksbergs bydele kan indgå som et aktiv i områdefornyelsen af Nordens Kvarter – særligt i forbindelse med indsatserne for flere og grønnere byrum, lommeparker, lokal begrønning, opgraderede forbindelser i kvarteret mm. Her skal håndtering af regnvand gennem rekreative løsninger og permeable belægninger indarbejdes.

I Nordens Kvarter er der planer om klimatilpasning af Borgmester Godskesens Plads, Joakim Larsens Vej, General Bahnsons Vej og Betty Nansens Allé.

Strategi og indikator for social bæredygtighed

Fokus på at skabe lige muligheder og stærke fællesskaber for alle gennem blandede boligområder, og tværgående borgertilbud som tænker flere funktioner sammen - eksempelvis Medborgercentret.

Boligsocialt partnerskab

Et boligsocialt partnerskab er etableret mellem Frederiksberg Kommune og Frederiksberg Forenede Boligselskaber (FFB) for at sikre en fortsat boligsocial indsats. Relevante aktører bidrager til løsningen af de komplekse udfordringer, som byens udsatte områder står overfor. Tartuhus, Skolevænget og Søndermarkskvarteret ligger indenfor Nordens Kvarter, og har en etableret boligsocial helhedsplan med fokus

på børn og unge, uddannelse, kriminalpræventive indsatser, inddragelse af forældre og understøttelse af det frivillige liv i afdelingerne.

Facilitetsstrategi for idrætsfaciliteter

Fokus på etableringen af flere synlige og attraktive idrætsfaciliteter i byrummet, samt opkvalificering og bedre udnyttelse af eksisterende faciliteter - især på skolerne.

Bevæg dig for livet

Fokus på at gøre det attraktivt for endnu flere at være med i idrættens fællesskaber.

Tilgængelighedsplan

Fokus på at alle borgere kan færdes frit mellem rejsemål på Frederiksberg. Borgere skal ikke begrænses af fysiske barrierer i det offentlige rum.

Handicappolitik

Fokus på mangfoldighed, tilgængelighed, og inklusion samt et aktivt medborgerskab. Byen skal være tilgængelig alle, og den enkelte skal have mulighed for at tage aktiv del i at medskabe løsninger for sig selv og fællesskabet.

Sundhedspolitik

Fokus på at udvikle byrum, så de fremmer bevægelse, ophold og socialt samvær. Fokus på at bynatur i byens rum fremmer mental sundhed.

Ældre- og værdighedspolitik

Fokus på at udvikle byrum, så der skabes naturlige fællesskaber. Infrastruktur skal give mulighed for at ældre kan bevæge sig trygt rundt i byen.

Udsattepolitik

Faciliteter skal henvende sig til flere brugergrupper, så der skabes møder på tværs.

Vidensby med udsyn

Flere hænder til virksomhederne. Flere virksomheder på Frederiksberg oplever en mangel på kvalificeret arbejdskraft. Frederiksberg Kommune vil i de kommende år sætte særligt fokus på at styrke virksomhedernes muligheder for at rekruttere arbejdskraft.

OVERBLIK OVER POLITIKKER OG STRATEGIER

www.frederiksberg.dk/politik/politikker-og-planer

FREMTIDENS NORDENS KVARTER

VISION, TEMAER OG INDSATSER

Nordens Plads er centralt placeret i Nordens Kvarter. Pladsen er i dag en asfalteret parkeringsplads, men der efterspørges mere grønt og liv netop her. Med de mange besøgende og handlende i Domus Vista og en kommende byudvikling af Nordens Plads, er der kvaliteter og potentiale at bygge videre på.

VISION

OMRÅDET OMKRING NORDENS PLADS SKAL VÆRE ET MERE SAMMENHÆNGENDE, GRØNT OG LEVENDE KVARTER – NORDENS KVARTER.

Nordens Kvarter rummer attraktive hverdagsdestinationer med plads til alle. I fremtiden skaber bedre forbindelser et mere sammenhængende Nordens Kvarter, med god sammenhæng til resten af byen.

Det er mere trygt at komme til og fra hverdagens gøremål uanset alder. Bynatur binder kvarteret sammen. Mødesteder og samlingspunkter inviterer til ro, bevægelse og fællesskab, og kulturen er mere synlig i byens rum. Nordens Plads er blevet mere grøn og fungerer som kvarterets bymæssige hjerte. Stærke partnerskaber med engagerede lokale aktører er med til at udvikle Nordens Kvarter.

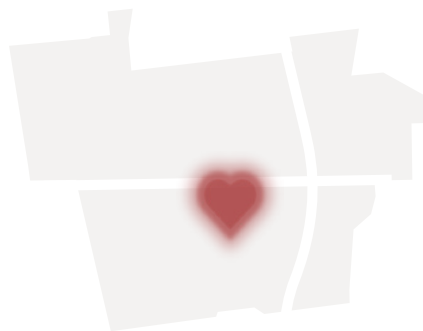
Fortællingen om Nordens Kvarter er styrket, og flere har fået mulighed for at deltage i aktiviteter og fællesskaber.

TEMAER OG INDSATSER

Fra vision til handling

Visionen sætter en overordnet og fælles retning for den kommende udvikling af Nordens Kvarter. Visionen underbygges af fem temaer med tilhørende mulige indsatser.

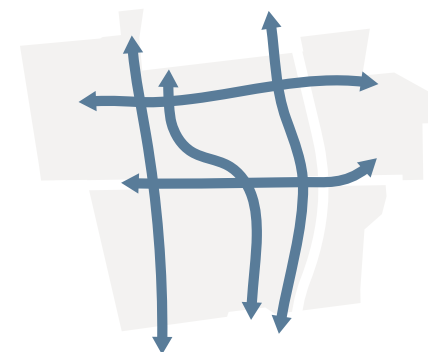
Der er tydelig sammenhæng mellem den overordnede vision, de konkrete temaer og mulige indsatser. Programmets temaer og indsatser er et strategisk værktøj til løbende at vurdere, prioritere og igangsætte eksisterende og nye idéer og indsatser, i arbejdet med at udvikle Nordens Kvarter.

KICKSTART NORDENS PLADS - KVARTERETS HJERTE

MULIGE INDSATSER:

- **Kickstart udviklingen af Nordens Plads**
- **En mere attraktiv Nordens Plads**

SKAB BEDRE FORBINDELSER

MULIGE INDSATSER:

- **Bedre overgange på Roskildevej**
- **Bedre forbindelser til hverdagens destinationer**
- **Forbedre Den grønne sti og krydsning Roskildevej/Dalgas Boulevard**

DYRK MERE BYNATUR

MULIGE INDSATSER:

- **Forskøn kvarteret ved at binde det sammen med bynatur**
- **Styrk de særlige grønne steder**

SKAB MANGFOLDIGE MØDESTEDER

MULIGE INDSATSER:

- **Skab mangfoldige byrum til et mangfoldigt kvarter**
- **Styrk fællesskaber ved mødestederne**
- **Mere fokus på idræt og kultur**

STYRK AKTIVITETER & FÆLLESSKABER

MULIGE INDSATSER:

- **Styrk partnerskaber**
- **Gør det nemt at deltage**
- **Skab en ny fortælling for Nordens Kvarter**

KICKSTART NORDENS PLADS - KVARTERETS HJERTE

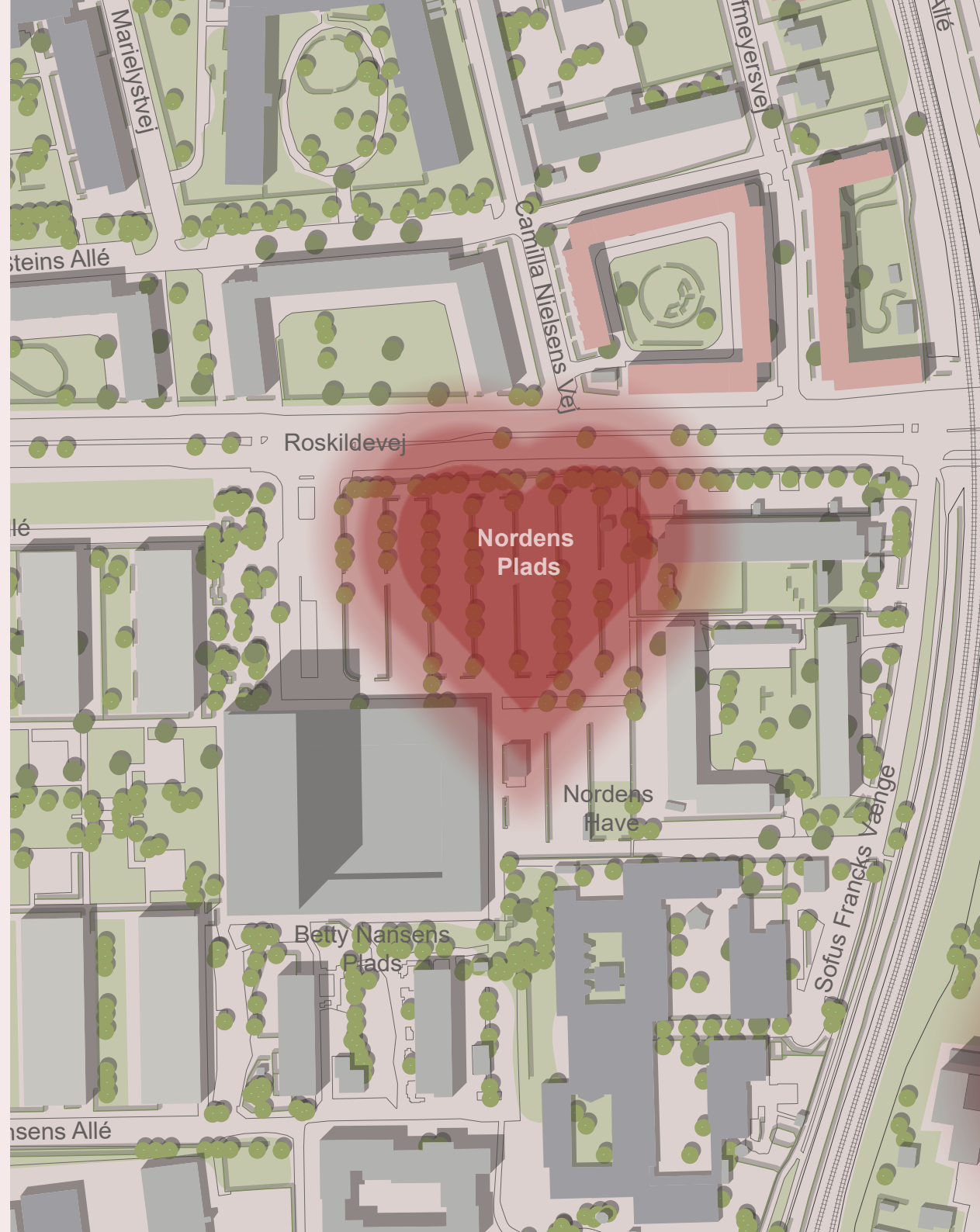
I fremtiden skal Nordens Plads være kendt som kvarterets hjerte og en destination for hele Frederiksberg. Dette skal ske ved at samtænke offentlige og private indsatser i én fælles agenda om at udvikle Nordens Plads. Områdefornyelsen Nordens Kvarter skal kickstarte udviklingen med forbedringer af pladsens udearealer med byliv og grønne kvaliteter, og skabe synergi med den potentielt kommende byudvikling af Nordens Plads.

Hvorfor

Nordens Plads har et uforløst potentiale. Den er formet af gamle idéer for den gode by, og har brug for en gentænkning, der spejler, hvordan vi ønsker at bo og leve i den grønne, blandede by i dag. Borgerne ønsker bedre udnyttelse af Nordens Plads med plads til nye funktioner og aktiviteter, og et byrum med byliv, ophold og bynatur.

Målsætninger

- Lokale og besøgende bruger Nordens Plads mere og på forskellige tidspunkter af døgnet
- Lokale og besøgende oplever at Nordens Plads er mere attraktiv med flere aktiviteter, opholdsmuligheder og bynatur
- De midlertidige indsatser får en positiv effekt på området som helhed, f.eks. for butikslev og tryghed for beboere

KICKSTART UDVIKLINGEN AF NORDENS PLADS

Byudvikling består af lange processer, der kan være svære at se og føle. Midlertidige indsatser kan som et bystrategisk værktøj være med til at kickstarte en udvikling og skabe resultater på den korte bane, der kan give læring, indsigt og ejerskab på den lange bane. Dette kræver en tæt dialog med både de private grundejere og lokale aktører, så både offentlige og private interesser flettes sammen til én fælles agenda om at udvikle Nordens Plads.

Det vil vi

- Tænke områdefornyelsens midlertidige indsatser sammen med den potentielt kommende byudvikling af Nordens Plads i tæt dialog med grundejere og lokale aktører
- Bruge inddragelsesmetoder og værktøjer, der giver indsigt og lokalt ejerskab, og som kan bruges i den potentielt kommende byudvikling af Nordens Plads

EN MERE ATTRAKTIV NORDENS PLADS

Nordens Plads består i dag mest af alt af et stort parkeringsareal, der har et uforløst potentiale for nye funktioner, aktiviteter og brugere. Midlertidige indsatser på pladsens udearealer kan på den korte bane forme nye muligheder og kvaliteter, som byliv, ophold og bynatur, og en helt ny brug og type af brugere på pladsen. Dette arbejde skal ske i tæt dialog med grundejere og under hensyn til eksisterende lokale aktører, herunder beboere og butiksliv.

Det vil vi

- Skabe nye byrumsinstallationer, som kan skabe byliv med mulighed for ophold og bevægelse
- Skabe nye stedsmarkører, som bynatur og kunst, der bryder med vanetanken for, hvad man forbinder med Nordens Plads
- Arrangere events og nye faciliteter, der skaber byliv og viser, hvad Nordens Plads kan udvikle sig til.
- Skabe ny belægning og byrumsinstallationer, der kan skabe bedre flows og trafiksikkerhed

”

Der er en vindtunnel på hjørnet ved apoteket og Domus Vista. Gamle mennesker falder”

Deltager i Vox Pop

”

Der mangler en bedre udnyttelse af Nordens Plads - et mere grønt byrum med færre parkeringspladser”

Deltager i Vox Pop

”

Lav gode siddepladser på solsiden foran Meny med noget pænt at kigge på, som ikke er parkerede biler og trafik”

Deltager til Åbent Kontor om udviklingen af Nordens Plads

”

Det vigtigste er stier - det er håbløst for børnene”

Deltager i Vox Pop

BEDRE OVERGANGE PÅ ROSKILDEVEJ

De eksisterende overgange over den trafikale hovedpulsåre skal gøres tydeligere, tryggere og kobles bedre op på de tilstødende forbindelser. Bedre overgange over Roskildevej vil bidrage til at samle kvarteret med stærkere nord-syd forbindelser.

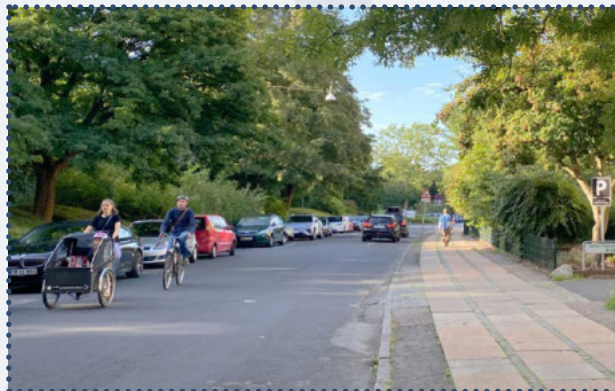
Det vil vi

- Afsøge muligheder for bedre krydsningsmuligheder gennem trafiktiltag, f.eks. signaler eller nedsat hastighed
- Fysiske trafikale forbedringer, f.eks. belægning

”

Det er survival of the fastest - Det er svært at færdes der som cyklist, men også som gående”

Deltager i Vox Pop om Roskildevej

BEDRE FORBINDELSER TIL HVERDAGENS DESTINATIONER

Mange steder i kvarteret mangler der etablerede cykelstier, mens flere stisystemer har huller. Det skaber upraktiske rejser og farlige situationer. De mange hverdagsfunktioner og -rejser i kvarteret skal understøttes bedre, og være tryggere for cyklister og fodgængere på kryds og tværs af kvarteret.

Det vil vi

- Undersøgelse/helhedsplan for mobilitet
- Fysiske trafikale forbedringer
- Udvikle kantzonerne omkring Domus Vista, så kvarterets hjerte omkring Nordens Plads og Betty Nansens Plads fremstår mere sammenhængende
- Særligt fokus på at minimere vindturbulens
- Understøtte synlighed og tryghed gennem eksempelvis skiltning, wayfinding og kunst

FORBEDRE DEN GRØNNE STI OG KRYDSET ROSKILDEVEJ/DALGAS BOULEVARD

Den grønne sti er en velbenyttet cykel- og gangsti der forbinder mange områder på Frederiksberg. I krydset omkring Roskildevej/Dalgas Boulevard samt langs Sofus Francks Vænge er der potentiale i at forbedre den grønne sti, så den fremstår mere sammenhængende og tryggere.

Det vil vi

- Fysiske trafikale forbedringer
- Skabe trygge forbindelser, også ved aftenstid, f.eks. med lys og kunst

DYRK MERE BYNATUR

Frederiksberg og grønt rimer næsten på hinanden. Det skal det også gøre i Nordens Kvarter; bynatur, biodiversitet, klimasikring, stærkere forbindelser og grønne kvaliteter til beboere, gæster og forbipasserende.

Hvorfor:

Bynatur efterspørges klart og tydeligt af beboere i området. Der er større klimasikringsprojekter på vej i kvarteret, der kan bidrage positivt til helheden. Attraktive grønne og åbne byrum bidrager til æstetiske og opholdsmæssige kvaliteter. Samtidig bidrager mere bynatur af høj kvalitet til at fremme forholdene for biodiversiteten.

Målsætninger:

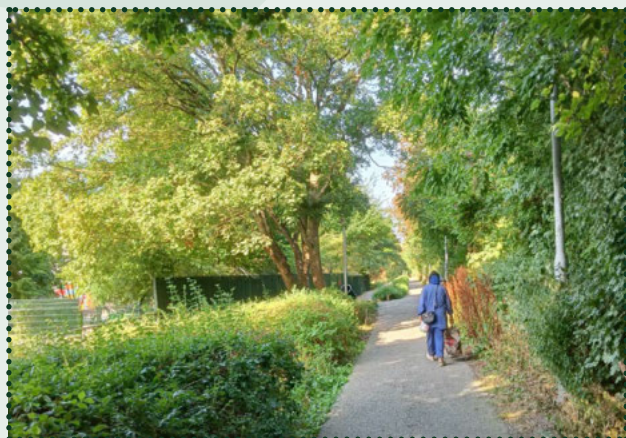
- Nordens Kvarter opleves som et mere grønt kvarter
- Øge biodiversiteten og derved bidrage til et levedygtigt miljø for fugle-, insekt- og dyrearter
- Inspirere til grønne initiativer hos lokale foreninger, skoler og beboelsesejendomme

”

Skab grønne overgange i kvarteret. Vi vil have mere boulevard og mindre motorvejsstemning”

Deltager i Åbent Kontor

FORSKØN KVARTERET VED AT BINDE DET SAMMEN MED BYNATUR

Med et grønt, samlende greb skal de største og mest aktive byrum i Nordens Kvarter bindes sammen. Fra Sofus Francks Vænge, hen over Nordens Plads til Idrætspladsen ved Jens Jessens Vej.

Det vil vi

- Lave helhedsgreb for grønne forbindelser
- Koble forskellige initiativer, herunder Nordens Have og klimasikring af veje

”

Jeg synes der er for lidt man kan lege med. For lidt legepladser”

Deltager i Vox Pop

STYRK DE SÆRLIGE GRØNNE STEDER

De særlige grønne steder i Nordens Kvarter kan styrkes med mere varieret bynatur, biodiversitet og flere opholdsmuligheder med både ro og leg for øje. En træpulje i Nordens Kvarter kan bidrage positivt til bybilledet.

Det vil vi

- Arbejde med bynatur og biodiversitet i det store og små, f.eks. i gårdhaver og ved klimatilpassningsprojekter
- Plante minimum 50 nye træer i kvarteret.

”

Lav Nordisk Natur i Nordens Kvarter f.eks. ved at etablere et overdrev med hjemmehørende arter så børn kan lære om danske plante- og dyrearter”

Deltager til Åbent Kontor

SKAB MANGFOLDIGE MØDESTEDER

Nordens Kvarter er et mangfoldigt kvarter. Inkluderende byrum og et bredt tilbud af forskelligartede mødesteder skal bidrage til en mere tryk og blandet by. Samtidig skal mødestederne danne rammer for fællesskaber.

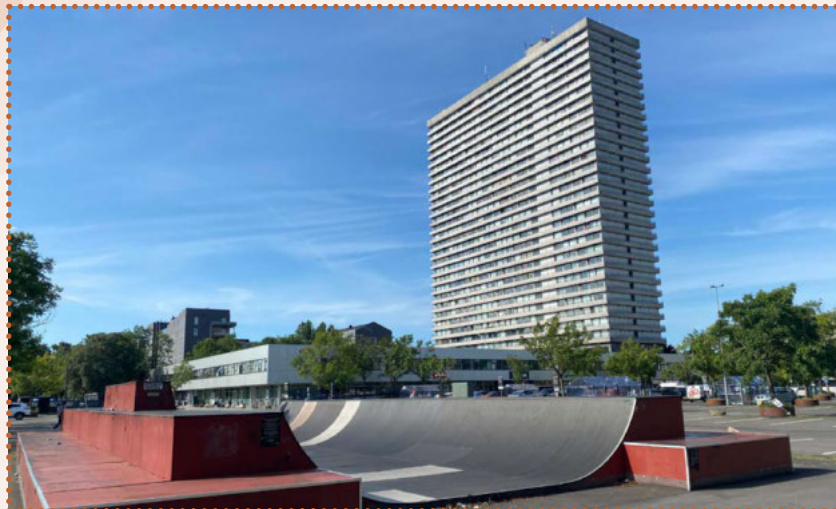
Hvorfor:

Mødesteder med plads til fællesskaber, ophold, kultur, kunst og bevægelsesfremmende aktiviteter efterspørges af beboerne og brugerne i kvarteret. Nordens Kvarter er et mangfoldigt boligområde, og byrummene skal invitere de mange forskelligartede brugergrupper til både aktivitet og ro. Derfor må der gerne være steder, hvor en særlig aktivitet eller stemning dyrkes, så de grønne og urbane rum samlet set medvirker til, at der er noget for alle generationer og målgrupper.

Målsætninger:

- Borgerne i Nordens Kvarter oplever, at der er et eller flere byrum der henvender sig til deres behov.
- Mødestederne i kvarteret danner rammer for fællesskaber.
- Kultur og idræt bliver mere synligt i byens rum.

”

**Der mangler noget liv.
Mere cafe, flere
forretninger**

Deltager i Vox Pop

”

**Det er oplagt at lave idræts og kulturtil-
bud til børn med funktionsnedsættelser i
byens rum fx. i byrummet på hjørnet ved
Nordens Skole**

Deltager til Åbent Kontor

SKAB MANGFOLDIGE BYRUM TIL ET MANGFOLDIGT KVARTER

De fysiske rammer i byens rum har stor indflydelse for menneskers velvære. Nordens Kvarter er et mangfoldigt kvarter med mennesker i forskellige livssituationer. Derfor skal byrummene i Nordens Kvarter tilbyde et varieret tilbud af opholdsmuligheder og samlingspunkter for fællesskaber og møder mellem mennesker.

Det vil vi

- Skabe flere forskelligartede mødesteder til forskellige målgrupper, ved at arbejde med både nye og eksisterende byrum
- Inddrage borgere og lokale aktører i udviklingen af byrum og samlingssteder

STYRK FÆLLESSKABER VED MØDESTE- DERNE

Både eksisterende og nye byrum i kvarteret skal fungere som rammer om fællesskaber og gode oplevelser for alle.

Det vil vi

- Undersøge hvordan indretning af mødestederne kan fremme fællesskaber.
- Understøtte de forskelligartede mødesteder med en indretning, der er imødekomende og inkluderende, så alle kan føle sig som en del af et fællesskab.
- Samarbejde med borgerne og de lokale aktører om sociale aktiviteter i mødestederne, der understøtter fællesskaber.

MERE FOKUS PÅ IDRÆT OG KULTUR

Idrætten er en væsentlig del af kvarteret - både for beboere og folk udefra. Mange bruger idrætsanlægget i den nordlige del ved Jens Jessens Vej. Samtidig efterspørger beboerne mulighed for bevægelsesfremmende aktiviteter i den øvrige del af kvarteret. Kulturen er omdrejningspunkt for en stor del af aktiviteterne i kvarteret, særligt omkring Betty Nansens Plads og Medborgercentret. Der er mange steder i kvarteret, hvor kunst og kultur kan gøres mere synligt - også i de mange boligforeninger.

Det vil vi

- Styrke idrætten i hele Nordens Kvarter ved at skabe flere muligheder for bevægelsesfremmende aktiviteter.
- Afsøge muligheder for nye idrætsfaciliteter i samarbejde med foreninger og lokale aktører.
- Understøtte kunst og kultur i Nordens Kvarter i samarbejde med lokale aktører.

STYRK AKTIVITETER OG FÆLLESSKABER

Nordens Kvarter skal udvikles og genfortolkes i fællesskab med aktører og borgere, Frederiksberg Idræts Union, forretningsdrivende, Medborgercenteret, de almene boligforeninger, skolerne, plejecentrene og andre aktører - private som offentlige - på tværs af generationer og på tværs af Roskildevej.

Hvorfor:

I Nordens Kvarter er der en lang række stærke aktører, der allerede arbejder på at skabe møder på kryds og tværs med Generationernes Frederiksberg. Det skal der bygges videre på, så hele kvarteret og resten af byen får endnu mere ud af alle de mange kræfter der er i området, og aktørerne får bedre mulighed for at udfolde sig. Sådan skabes plads til mere idræt, kultur, fællesskab og tryghed i kvarteret både for dem der bor der, og dem der kommer på besøg.

Målsætninger:

- Fællesskabet opleves som styrket i et samlet kvarter, og oplevelsen af tryghed er øget
- Området opleves af flere som et samlet kvarter
- Der er etableret flere stærke partnerskaber

”

Man kunne med fordel på legepladsen tilføje noget, som store børn kunne lege med”

Deltager i Vox Pop om legepladsen i det grønne område ved Domus Vista

”

Kulturliv målrettet familier og unge”

Ønske fra deltager i Vox Pop

STYRK PARTNERSKABER

Fornyelsen af Nordens Kvarter skal ske i samarbejde med de lokale aktører, og vil have som mål at koble initiativer i kvarteret, der kan have glæde af hinanden. Områdefornyelsen bygger videre på de mange eksisterende fora og initiativer, og skal arbejde for at styrke det, der er med til at styrke hele kvarteret. Eftersom de unge ikke har så mange tilbud som de mindre børn i kvarteret, etableres en særlig ungeindsats for at give de unge et tilhørsforhold og ejerskab til kvarteret.

Det vil vi

- Udvikle kvarteret i fællesskab med partnerskaber
- Etablere ”Unge skaber byrum” i samarbejde med skolerne

GØR DET NEMT AT DELTAGE

Der er allerede en lang række tilbud i kvarteret, men det kan gøres nemmere at deltage i aktiviteterne, og der skal mere kommunikation til for at fremme fællesskaberne. De sociale indsatser og ambassadører i kvarteret, hvad enten det er i det almene, medborgerhuset eller andetsteds, spiller en central rolle for også at nå ud til særlige målgrupper.

Det vil vi

- Kommunikationsindsats for hele kvarteret
- Gøre tilbud tilgængelige, f.eks. udbrede Frederiksbergs bookingsystem
- Have særligt fokus på grupper med særlige behov, skabe tryghed og arbejde med inkluderende tiltag

SKAB EN NY FORTÆLLING FOR NORDENS KVARTER

Nordens Kvarter opfattes ikke som et samlet kvarter i dag. Derfor skal der arbejdes med identitet og fortællinger om kvarteret, der skal styrke kvarteret som destination. Det kan handle om at dyrke kvarterets historie og kulturarv, f.eks. arkitekturen eller de nordiske venskaber, som har givet navn til området. Det kan også være i form af større begivenheder, der markerer Nordens Kvarter som idræts- og kulturdestination for hele Frederiksberg.

Det vil vi

- Styrke fortællingen om Nordens Kvarter
- Skabe samlende aktiviteter, f.eks. fællesspisninger, kunst- eller idrætsevents

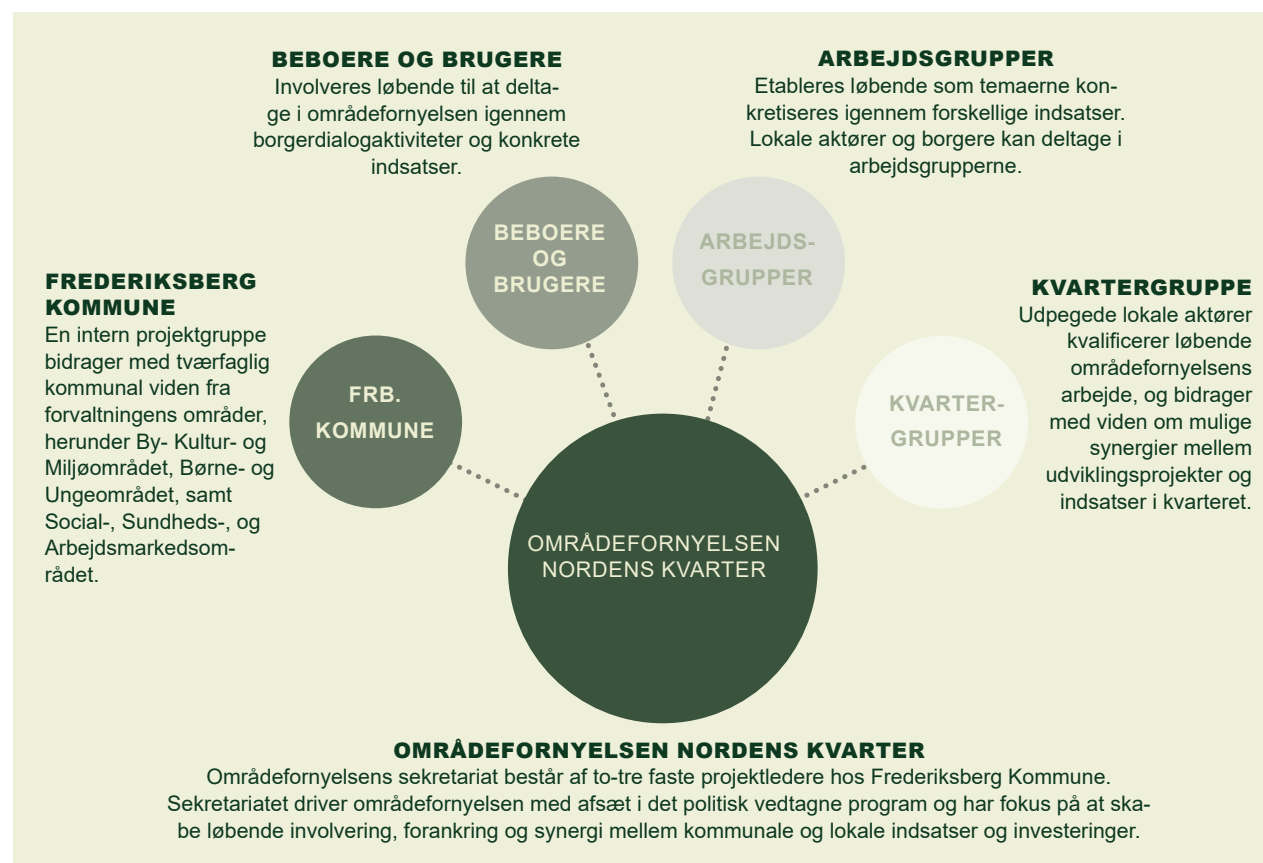
PROCES OG RAMMER FOR OMRÅDEFORNYElsen

ORGANISERING

Synergi og samskabelse

Områdefornyelsen vil i den femårige projektperiode fra 2025-2029 arbejde på at binde hele Nordens Kvarter sammen, og sikre synergi mellem de indsatser og investeringer i kvarteret der er i gang, og dem der kommer. Det gælder både indsatser og projekter som er forankret i Frederiksberg Kommune, men også den udvikling som andre lokale aktører står bag. Det sker igennem løbende involvering og samskabelse i forskellige formater.

Følgende lokale aktører er inviteret til at indgå i Kvartergruppen (ikke alle har deltaget i kvartergruppen endnu):

- **Skoler** (Skolen ved Nordens Plads, Johannesskolen og Søndermarksskolen)
- **Medborgercenteret**
- **Foreningen Nordens Have**
- **Plejhjem** (Lindehaven, Ingeborggården, Kastanjehaven, OK-Huset Lotte, Akaciegården)
- **Ejendomsselskabet ved Nordens Plads** (KFI og Heimstaden. Koncenton (ungdomsboliger))
- **Erhvervsdrivende** (Meny, Kaffe Karma, JunkFood)
- **Frederiksberg Forenede Boligselskaber (FFB)**
- **Beboere** (FFB Skolevænget, FFB Tartuhs, FFB Søndermarken, FFB Betty 1, FFB Betty 2 (botilbud), Domus Vista Beboerrepræsentation, Domus Vista Ungdomsboliger, Domus Vista Park 1, Domus Vista Park 2, Domus Vista Park 3, Uppsalahus, Tavastehus, Bærumhus, Roskildegården, Sophie Amalie Gården, Frederiksgården)
- **Frederiksberg Idræt (FIU)**

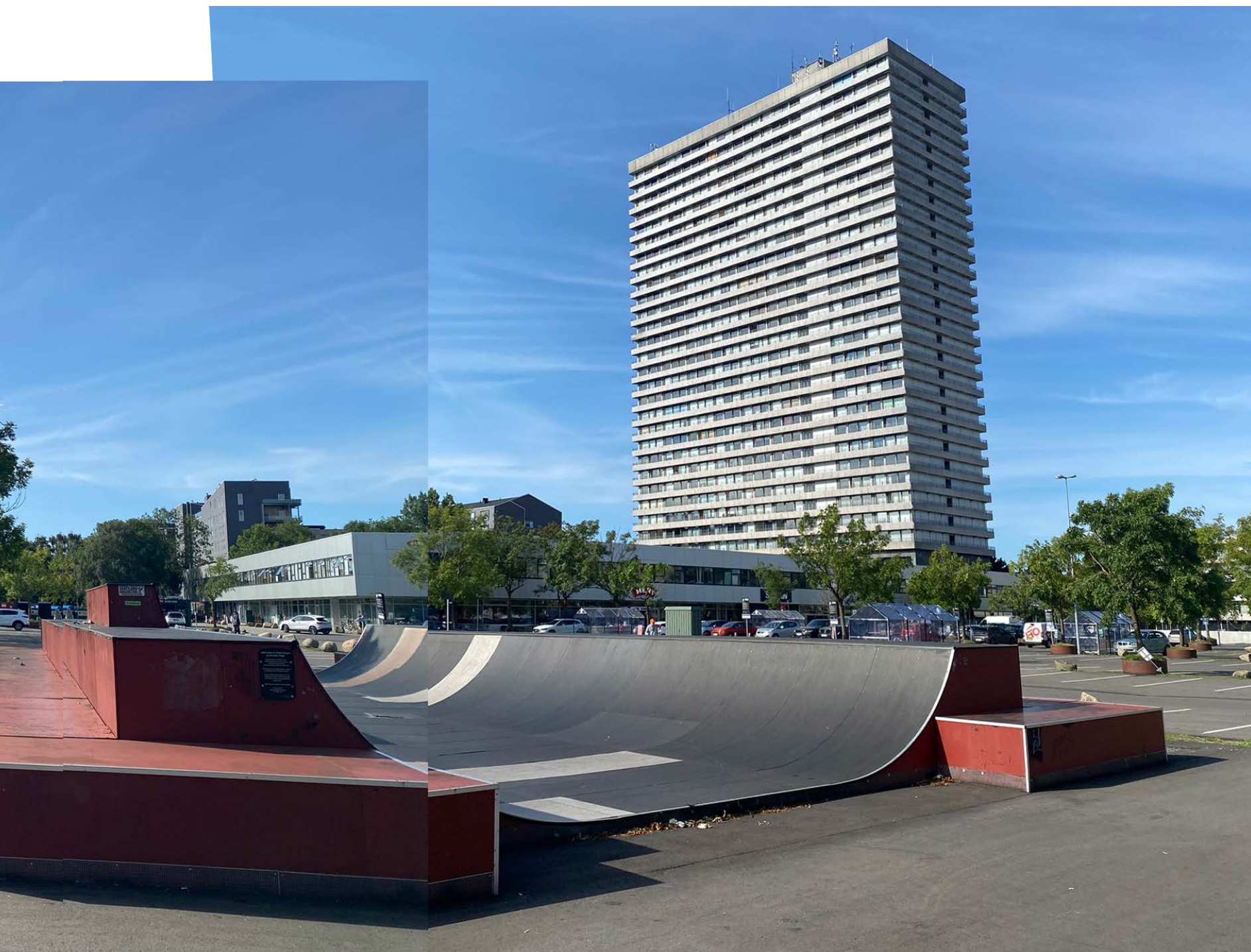
INTRODUKTION TIL BUDGET OG TIDSPLAN

Et strategisk styringsværktøj

Programmet for Områdefornyelsen Nordens Kvarter er et strategisk styringsværktøj, der sætter en fælles retning for kvarterets udvikling med en samlet vision. Fire temaer understøtter visionen og viser, med en række indsatser, konkrete veje til hvordan kvarteret kan styrkes og gentænkes, med udgangspunkt i de stedspecifikke potentialer og gældende strategier og politikker.

Det forventede budget for hele den femårige områdefornyelse fra 2025-2029 er på ca. 27 mio. kroner. Tidsplanen og budgetoversigten på den efterfølgende side viser hvordan projektmidlerne fordeles, og hvornår temaerne kan konkretiseres. Til hvert tema er en række mulige indsatser, der skal opfylde temaets målsætninger. Mulige samarbejdspartnere nævnes som et indledende bud på, hvordan indsatsen og mulige handlinger kan koordineres bredt og forankres lokalt.

BUDGET

TEMA	MÅLSÆTNINGER	INDSATSER	SAMARBEJDER	BUDGET (FORVENTET)
KICKSTART NORDENS PLADS - KVARTERETS HJERTE	- Lokale og besøgende bruger Nordens Plads mere og på forskellige tidspunkter af døgnet - Lokale og besøgende oplever Nordens Plads som mere attraktiv med flere aktiviteter, opholdsmuligheder og bynatur - Midlertidige indsatser har en positiv effekt på området som helhed, f.eks. butiksliv og tryghed for beboere	- Kickstart udviklingen af Nordens Plads - En mere attraktiv Nordens Plads	- Grundejere ved Nordens Plads - Andre aktører omkring Nordens Plads	3 mio. kr.
SKAB BEDRE FORBINDELSER	- Lokale oplever, at det er nemt og trygt at komme til og fra deres daglige gøremål og yndlingssteder - til fods og på cykel - Nordens Kvarter opleves som en integreret og tilgængelig del af Frederiksberg - Institutioner og aktører i kvarteret har nemmere ved at tiltrække nye brugere og fastholde eksisterende	- Bedre overgange på Roskildevej - Bedre forbindelser til hverdagens destinationer - Forbedre den grønne sti og krydsning Roskildevej/Dalgas Boulevard	- Vej, Park og Miljø, Frb. Kom. - Kvarterets skoler - Kvarterets beboere - Kvarterets erhvervsdrivende	6 mio. kr.
DYRK MERE BYNATUR	- Nordens Kvarter opleves som et mere grønt kvarter - Øge biodiversiteten og derved bidrage til et levedygtigt miljø for fugle-, insekt- og dyrearter - Inspirere til grønne initiativer hos lokale foreninger, skoler og beboelsesejendomme	- Forskøn kvarteret ved at binde det sammen med bynatur - Styrk de særlige grønne steder	- Vej, Park og Miljø, Frb. Kom. - Kvarterets beboere	5 mio. kr.
SKAB MANGFOLDIGE MØDESTEDER	- Kultur og idræt bliver mere synligt i byens rum - Borgerne i Nordens Kvarter oplever, at der er et eller flere byrum, der henvender sig til deres behov	- Skab mangfoldige byrum til et mangfoldigt kvarter - Styrk fællesskaber ved mødestederne - Mere fokus på idræt og kultur	- Kvarterets beboere - Kvarterets foreninger - Kvarterets skoler - Kvarterets plejehjem	5 mio. kr.
STYRK AKTIVITETER OG FÆLLESSKABER	- Fællesskabet opleves styrket i et samlet kvarter, og oplevelsen af tryghed er øget - Området opleves af flere som et samlet kvarter - Der er etableret flere stærke partnerskaber	- Styrk partnerskaber - Gør det nemt at deltage - Skab en ny fortælling for Nordens Kvarter	- Alle aktører knyttet til Nordens Kvarter - Kvartergruppen	1 mio. kr.
PROJEKTLEDELSE, KOMMUNIKATION, KOORDINERING, FUNDRAISING, FACILITERING OG INDDRAGELSE				7 mio. kr.
I ALT				27 mio. kr.

TIDSPLAN

Borgerinvolvering, analyser og programskrivning for områdefornyelsen er foregået i 2024. Programmet skal til politisk behandling, hvorefter områdefornyelsen kan sættes i gang. Områdefornyelsen Nordens Kvarter løber over en femårig projektperiode fra 2025-2029.

INVESTERINGER – ET OMRÅDELØFT I GANG

Mange steder investeres der allerede i Nordens Kvarter. Forud for områdefornyelsen er der de seneste år igangsæt en helhedsrenovering af Søndermarksskolen, og Ingeborggården plejehjem er blevet opført. En helhedsplan er i gang i FFB i punkthusene Søndermarken. Omkring Betty Nansens Plads er Lindehaven Plejehjem og Betty Nansens Allé nr. 57-61 kommet til med 75 boliger. Disse inkluderer handicap, ungdoms- og ældreboliger,- og KaffeKarma i stueetagen. Betty Nansens Plads har fået et byrumsløft til glæde for hele kvarteret, og flere investeringer i stier, veje og byrum er på vej.

Områdefornyelsen har en opgave i at bringe aktører og investorer sammen, så der skabes synergi mellem gennemførte, igangværende og kommende investeringer og indsatser. Med programmets vision, temaer og indsatser som en fælles retning, vil områdefornyelsen skabe sammenhæng mellem de private, kommercielle og offentlige investeringer i et helhedsorienteret løft af Nordens Kvarter.

 Igangværende og gennemførte investeringer

 Kommende investeringer

1 Betty Nansens Plads

2 Renovering af Søndermarksskolen

3 Nye plejeboliger på Ingeborggården

4 Helhedsplan, Søndermarken

5 Ny skiltning ved Søndermarksskolen og Johannesskolen

6 Klimatilpasning på Betty Nansens Allé

7 Klimatilpasning på Joakim Larsens Vej og General Bahnsons Vej

8 Reetablering af slidlag på Roskildevej

9 Reetablering af slidlag på Borgmester Fischers Vej

10 Etablering af ladeø på Troels-Lunds Vej

11 Etablering af lynladestation på Roskildevej 91

12 Etablering af skatefacilitet på Nordens Plads

13 Opgradering af sti langs boldbanerne

14 Lindehaven Plejehjem

15 KaffeKarma

16 Junkfood

17 Multirum

18 Seniorfitness Marienlystvej 50-52

19 Ungeprojekt i Medborgercentret

20 Hjertestri Frb. Hallerne til Solbjerg Kirkegård

21 Generationernes Frederiksberg - Støtte til Frb. Boldklub

22 Fællesspisning på Nordens Plads

1 Midlertidig begrønning af Nordens Plads

2 Belysning i Nordens Have

3 Cykelstier på Jens Jessens Vej

4 Klimatilpasning af Borgmester Godskesens Plads

5 Wayfinding på Nordens Plads

6 Naturlegeplads ved Børnehuset Gravhunden

F R E D E R I K S B E R G
K O M M U N E

Frederiksberg Kommune
Områdefornyelsen Nordens Kvarter
www.frederiksberg.dk/by-bolig-og-miljoe/byplanlaegning/omraadeformyelse
Mail: onp@frederiksberg.dk

BARK STRATEGISK
UDVIKLING AF STEDER